

Widmo wielkiego nieurodzaju

Dalsze klęskowe pogorszenie stanu zasiewów Perspektywa drożyzny żywności

Stan zasiewów głównych zbóż oraz ziemniaków w dn. 15 czerwca r. b. przedstawiał się dla całej Polski następująco (liczba w nawiasie oznacza stan w dn. 15 czerwca 1936 r.): pszenica ozima — 2,8 (3,5), żyto ozime — 2,8 (— 3,5), pszenica jara — 2,6 (3,2), jęczmień jary 2,5 (3,2), owies 2,4 (3,2), ziemniaki 2,9 (3,3). W dn. 1 czerwca b. r. stan zasiewów był jeszcze o wiele lepszy i wyniósł dla pszenicy 3,0, dla żyta 2,9, dla jęczmienia jarego 3,0, dla owsa 3,0, dla ziemniaków 3,1.

Pierwsza połowa czerwca odznaczała się nadal pogodą ualną oraz brakiem opadów. Długotrwałą posucha, panująca od początku maja, wpływała ujemnie na wegetację zasiewów, szczególnie jarych to też stan ich pogorszył się znacznie. Ilość wilgoci w roli dla

wegetacji roślin była przeważnie klęskowo mała.

Stan zasiewów ozimych był przeważnie niższy od średniego. Stan zbóż jarych uległ pogorszeniu w całej Polsce i był niższy od

średniego we wszystkich województwach z wyjątkiem śląskiego. Stan ziemniaków był przeważnie średni.

Zbiory siana łąkowego i koniuczyny z pierwszego pokosu, który

ukończono prawie w całej Polsce, będą prawdopodobnie mniejsze od zeszłorocznych. Susza wpływała ujemnie na odrastanie potrawy to też stan koniuczyny, łąk i pastwisk uległ pogorszeniu.

Zatarg japońsko-sowiecki

o wyspy na Amurze zaostrza się Litwinów odrzucił protest Japonii

TOKIO, 2. 7. Dzienniki donoszą, że wbrew pokojowym zapewnieniom Litwinowa, bolszewicy w dalszym ciągu koncentrują znaczne siły w 100-kilometrowej linii między Błagowieszczeńskiem i wyspami na Amurze. W dniu wczorajszym wyspy były jeszcze obsadzone przez oddziały sowieckie. Na wyspie Bolszoi bolszewicy zniszczyli wybudowaną tam przez pograniczną straż mandżurską wieżę wartowniczą. U wylotów kanałów Pojarkowa wojska sowieckie ustawiły silne posterunki, które zamknęły nawigację w obie strony, nie przepuszczając

statków japońskich i mandżurskich.

Donoszą także o nowym zaostrzeniu się zatargu na rzece Amur. 3 samoloty sowieckie dokonały niespodziewanego lotu ponad wyspą Sennufa. Samoloty okrążyły kilkakrotnie wyspę, a następnie przeprowadziły lot wywiadowczy wzdłuż pozycji japońsko-mandżurskich na prawym brzegu Amuru. Kola polityczne w Tokio przywiązują wielkie znaczenie do tego nowego naruszenia nietykalności granic, tym bardziej, że według ostatnich doniesień komisarz Litwinów miał odrzucić nową notę protestacyjną ambasadora japońskiego w Moskwie.

Rząd japoński zaś domaga się wypełnienia danego przez Litwinowa w pierwszej rozmowie przyrzeczenia ewakuacji wysp Amurskich.

Zarazem Japonia odmawia wycofania swych wojsk na drugi brzeg rzeki Amur ponieważ rząd mandżurski obstaje przy swych prawach własności do dwóch wysp.

Kola półrządowe podkreślają, że ministerstwo spraw zagranicznych w Tokio nie może wyrazić obietnicy, że wyspy amurskie po wycofaniu wojsk sowieckich nie będą zajęte przez oddziały japoń-

skie, ponieważ na mocy konstytucji japońskiej decyzje w sprawach wojskowych zależą wyłącz-

nie od cesarza. Agencja „Domei” oraz prasa i kola polityczne oceniają sytuację jako poważną.

Konflikt wawelski

bliski rozwiązania

Uwaga kół politycznych skupia się obecnie na zagadnieniu zatargu wawelskiego, które wchodzi na nowe tory po zebraniu wymaganej konstytucyjną ilości 104 podpisów pod wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnej sesji Sejmu.

Na sesji tej kola liberalno-masońskie będą usiłowały wykorzystać sprawę zatargu wawelskiego nie tylko dla postawienia wnio-

sku o łaicyzującą katedrę wawelskiej (!), ale także dla wytoczenia demonstracyjnego wniosku o zerwanie konkordatu itp.

Kola te rozwinęły energiczną akcję, zmierzającą do udaremnienia porozumienia, które się rysuje wobec stanowiska Stołcy Apostolskiej.

Z drugiej strony pewna grupa posłów kładzie nacisk na konieczność wświetlenia wydarzeń, które poprzedziły znany krok Metropolity Sapiehy, jak np. roli rywalizujących „artystów” i innych czynników, prących do zaostrożenia zatargu.

Dziś, t. j. w sobotę, odbędzie się posiedzenie klubu posłów i senatorów, uczestników walk o niepodległość, któremu przewodniczy p. B. Miedziński. W kołach politycznych mówią, że rezolucje tego klubu mają być „ostre”, to znaczy nie ułatwią rozwiązania zatargu.

Pogodnie i ciepło

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dn. 3 b. m.: Dość pogodnie i ciepło z lekką skłonnością do burz. Rano miejscami lekkie mgły. Słabe wiatry zachodnie.

Niemcy tworzą legion polski?

„Neuer Vorwärts”, jeden z organów prasowych niemieckiej emigracji politycznej, wskazując na zachodzące coraz częściej wypadki przekraczania granicy polsko-niemieckiej przez młodzież niemiecką w wieku poborowym, notuje ostatnio sensacyjną wiadomość, że przekraczająca granicę młodzież, po przebyciu w Niemczech przeszkolenia na specjalnych obozach wojskowych, wraca do Polski. Pismo to podaje jeszcze, że zainteresowane kola hitlerowskie noszą się nawet z myślą powołania do życia specjalnej formacji wojskowej p. n. „legionu polskiego” (na wzór „legionu austriackiego”), w skład którego wchodziłoby ci wszyscy młodzi Niemcy, którzy schronili się w Niemczech przed odbyciem w

Polsce służby wojskowej.

Jako rzecz dla intencji i planów organizatorów „legionu polskiego” w Niemczech wysoco znamienne należy podkreślić, że przekraczający granicę młodzież Niemcy z Polski nie mogą w żadnym wypadku liczyć na uzyskanie obywatelstwa niemieckiego. Po odbyciu wyszkolenia wojskowego muszą oni bezwzględnie wrócić do Polski... na przydzieloną im placówkę.

Tragedia Francji

Zdarzenia i wypadki, mające miejsce we Francji, obchodzą opinię polską z wielu względów. Jednym z nich jest fakt, że związani jesteśmy z Francją nietylko wspólną, — rzymsko-katolicką kulturą, ale i sojuszem wojskowym oraz naturalną równoległością interesów na terenie międzynarodowym.

Od przeszłego roku Francja znajduje się niestety pod „czerwonymi” rządami, nie szczędzącymi jej klęsk i zawałów.

Politycznie utraciła Francja od roku w dużej mierze swą niezależność zewnętrzną. Komuniści, stanowiąc w rządzie większość ogonek przechylający szalę głosowań, decydują tym samym niemal o wszystkim i coraz silniej podporządkowują Paryż Moskwie. Z powierzeniem kierownictwa rządu Blumowi, — żydowi najczystszej krwi i wiary, — tym silniej wzmożła się bezpośrednia zależność polityki francuskiej od dyrektyw żydowskich i masońskich międzynarodówek. Wy-

nikiem tego jest daleko idący zanik znaczenia i wpływów Francji na terenie międzynarodowym.

Gospodarczo i finansowo sytuacja Francji przedstawia się jeszcze gorzej. Ten najzdrowszy społecznie kraj o wysokim przeciętnym poziomie życia załamał się z miejsca finansowo pod wpływem nieodpowiedzialnej i na nienawiści społecznej opartej polityki socjalistycznego rządu. Ustawiczne strejki i zaburzenia, atmosfera nieufności i niepokoju zdezorganizowały zupełnie życie gospodarcze Francji. Po uczającym tu przykładem było „otwarcie” wystawy paryskiej.

Na przykładzie socjalistycznego rządu Francji uczyć się możemy wszyscy. Doszedł on do władzy dzięki szerzonej propagandzie, polegającej na podniecaniu mas skrajnymi hasłami i uczuciem nienawiści. Od tych mas zdemoralizowanych taką propagandą jest też dziś zupełnie zależny. Musi więc, — zamiast nowe tworzyć wartości i rozbudowywać

gospodarkę narodową, schlebiać im nadal demagogiczną polityką. I tak podwyższono bez dostatecznych podstaw ekonomicznych płace i zarobki. Naturalnym tego następstwem stało się ogromne podniesienie się kosztów utrzymania, drożyzna i dewaluacja franka. I znów trzeba było podwyższać płace, wzmagala się dalej drożyzna, tak, że znów trzeba obniżyć dalej kurs franka: stworzyło się błędne koło płac, cen i waluty, rozkładające życie gospodarcze i osłabiające ogromnie Francję. Dzięki zaś nieodpowiedzialnej polityce skarbowej deficyty budżetowe narosły w miliały.

Ta „przegrana” rządu socjalistycznego przy zachowanej dalej parlamentarnej większości Frontu Ludowego doprowadziła do przesilenia rządowego i zamiany gabinetu Bluma na rząd Chautemps'a. Nie zmieniło to jednak niczego, poza tym, że odpadła wreszcie po roku haniebna dla aryjskiego narodu i prowokacyjna osoba żyda - premiera, będącego socjalistą i milione-

rem równocześnie. Równie jednak jak i on prowokacyjną jest osoba Chautemps'a. Bez dostatecznych podstaw ekonomicznych przed kilku laty protektora Stawiskiego. A i dalszy skład nowego rządu nie uległ niemal zupełnie zmianom, pozostała ta sama jego linia polityczna, go spodarcza, ideowa. Pozostała dalej bezpośrednia zależność od łoż i od Moskwy. I pozostał tym samym wszelkie źródła słabości Francji.

Naród, z którym jesteśmy w sojuszu i z którym łączy nas wspólna kultura nadal pozostaje pod rządami Frontu Ludowego, nadal narażony jest na wewnętrzne walki i wstrząsy. Zyczyć nam sobie trzeba, by stan ten trwał jaknajkrócej i by narastające w między czasie w siły francuskie żywioły narodowe zdołały przejąć na siebie odpowiedzialność za losy Francji, by jak najprędzej polityka francuska mogła się stać i polityką narodu francuskiego, w wielu swych punktach zgodną i równoległą z naszą, polską polityką.

P. W.

Znów katastrofa samochodowa

POZNAN, 2. 7. W pobliżu Mośsiny samochód osobowy prowadzony przez kupca Wincentego Kostrzewę dostał się na przejeździe kolejowym, nie zabezpieczonym zaporą, pod pociąg wycieczkowy, zjadający z Poznania do Ludwikowa, który wlokąc go na przestrzeni ok. 50 m., rozbił go doszczętnie. Ciężko rannego automobilistę przewieziono w stanie niemal beznadziejnym do szpitala miejskiego w Poznaniu.

Przedłużenie urzędowania mianorządu Warszawy

Ostatni Dziennik Ustaw przynosi uchwaloną przez izby na ostatniej sesji ustawę przedłużającą urzędowanie tymczasowych organów gminy m. Warszawy do 1 października 1938 r.

Wybory dzekanów na S.G.G.W.

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, w wyniku wyborów, dokonanych w ciągu bieżącego miesiąca, dziekanami na 1937/38 r. ak. zostali: Wydziału Rolniczego — prof. Witold Staniszkis, Wydziału Leśnego — prof. dr. Walenty Dominik, Wydziału Ogrodniczego — prof. dr. Michał Korczyński — wszyscy ponownie,

Prawda o muzeum w Nowogrodzie

Jak się marnuje wieloletnia praca ludzi ofiarnych i bezinteresownych?

W jaki sposób marnuje się wysiłek wieloletni ludzkiej woli i ilustruje broszurka Adama Chętnika p. t. „Prawda o muzeum w Nowogrodzie”?

Muzeum to powstało dzięki wieloletniej pracy i staraniom tego człowieka, który pragnął ratować zabytki starej kultury ludu kurpiowskiego, jednocześnie w chęci pokazania pracy tegoż ludu, przyczynił się do powstania pięknego i obszernego muzeum.

Zbiory muzealne z dziedziny przyrody i kultury kurpiowsko - nadnarwiańskiej, p. Chętnik zbierał, zwoził i wykupywał już od roku 1909, gromadząc je najpierw w swym domu prywatnym, a następnie w specjalnych magazynach. O roku 1917 istniał w Nowogrodzie oddział Pol. Lew. Krajowazwego, w ramach którego p. Chętnik zorganizował muzeum regionalne kurpiowskie. W r. 1919 wraz z żoną zakupił plac pięknie położony nad Narwią, zaadaptował go i zabudował, wznosząc trzy budynki z funduszy częściowo państwowych i społecznych, a w większej części z funduszy własnych i swej żony Zofii. W r. 1921 p. Chętnikowa ze swej części majątku ziemskiego w augustowskim zapisala na rzecz Muzeum. Krajowazwego na potrzeby Muzeum w Nowogrodzie 20 morgi ziemi.

Zapoczątkowane w ten sposób muzeum, chociaż niewykonzone jeszcze całkowicie, ścagało rocznie parę tysięcy osób, a p. Chętnik wraz z żoną przez cały czas pracował najzupełniej bezinteresownie zabiegając o subwencje i w miarę możliwości poświęcając własne fundusze dla rozszerzenia i wykonania muzeum.

Ekspozycje muzealne zaletwidły w drobnej części były zaofiarowane przez P. T. K., resztę bowiem zadokarował p. Chętnik ze swoich zbiorów. Zbiory te, plac i duże sumy pieniędzy pp. Chętnikowie oddali P. T. K. najpierw protokularnie, zamierzając następnie uczynić to przez akt rejentałny. Wyszuli następujące warunki: muzeum zostanie w Nowogrodzie, P. T. K. będzie pomagać pieniędźmi w jego utrzymaniu, kierownikom jego zostanie zapłaćnie p. Chętnik za jego żona, jak dotychczas pozostanie na stanowisku kustosa.

Majątek muzeum obliczono na sumę około 40 tys. zł., z czego aż 22 tysiące stanowią ofiary pieniędźne i ekspozycje pp. Chętników, nie licząc ich darowej długoletniej pracy.

Jakby postąpiono w stosunku do takich ludzi w każdym kulturalnym

społeczeństwie? Nie trudno mając poczucie uczciwości i sprawiedliwości odpowiedzieć na to pytanie. A jak postąpiło Pol. Tow. Krajowazwce?

Od roku już prowadzi P. T. K. gorszącą kampanię przeciwko ofiarnym założycielom, nie dając przy tym żadnej pomocy na muzeum, które w ten sposób brnie w długie nie-honorowane przez P. T. K. Wbrew woli założycieli, P. T. K. postanowił przed rokiem przenieść muzeum do Łomży i na miejsce p. Chętnikowej nazaczyło własnego kustosa, nawet nie dziękując za długoletnią pracę. W kwietniu za sprawą P. T. K. ukazał się w „Kurierze Porannym” artykuł zniesławiający p. Chętnika.

Krzywdza moralna pp. Chętników jest nazywana jakrawa ażeby nie oceniło jej odpowiednio społeczeństwo

nie tylko w łomżyńskim ale wszycie interesujący się kulturą ludu polskiego. Obszerne i znane wszystkim prace p. Chętnika, czy to niedgdy wśród młodzieży, czy też obecnie od wielu lat na Kurpiach, wyrobiły mu silną i właściwą pozycję w opinii społecznej i dają moralne prawo do u-pomnienia się o sprawiedliwość.

P. Chętnik przeciwstawiając się stanowczo zabranii muzeum z Nowogrodu i oddając je do użytku społeczeństwa, nie stawia nadal swej kandydatury na kierownika. P. Chętnikowa wycofała się także z muzeum, cofając jednak P. T. Krajowazwemu niezrealizowany jeszcze zapis 20-morgowy, w obawie, że zapis ten dostanie się w ręce, które zużytkują go w sposób nieodpowiadający przeznaczeniu.

Żyd na żydzie i żydem pogania Kto sędziuje na meczach piłkarskich?

Sport żydowski na ogół w Polsce stoi nisko. Żydzi poza nielicznymi wyjątkami nie odgrywają roli w naszym życiu sportowym, usunięcie więc żydów całkowicie ze sportu polskiego nie odbije się wcale na jego wynikach i poziomie.

Jednakże usuwając żydów, należy ich usunąć ze wszystkich instytucji sportowych, a przede wszystkim z kolegiów sędziowskich.

Największe zazydzenie wykazują Wydziały Spraw Sędziowskich O. Z. P. N., całkowicie nieproporcjonalne do ilości drużyn i graczy żydowskich.

Skandalicznie wprost przedstawiają się te rzeczy w Warszawie. W klasie „A” mamy dwie drużyny żydowskie pokutujące gdzie na szarym końcu w Podokręgu Robotniczym, natomiast Wydział Spraw Sędziowskich Warszawskiego O. Z. P. N. na ogólną liczbę 31 sędziów rzeczywistych liczy 15 żydów. Są to Hirsch Jerzy, Rozenberg Dawid, Ankier Bernard, Frank Michał, Sonnenschein Szymon, Bergtal Karol, Haiber Władysław, Finkielstein Czesław, Nieznański Tadeusz, Grynbaum Mieczysław, Kempinski Dawid, Gingold Leon, Muszkat Jakob, Mejer Jan, Ringel Paweł. Na ogólną liczbę 470 meczów, aż 224 było sędziowane przez żydów.

Czyż więc można się dziwić, że na boiskach piłkarskich raz wraz wybuchają awantury spowodowane kombinatorstwem „bezdzielnym” sędziów z krzywymi nosami.

A jaki jest narybek sędziowski; sędziowie próbni i kandydaci, to znowu rasowe nazwiska: Flumenkier Izidor, Fliegelman Alter, Haiber Mieczysław, Kahane Ignacy, Sztydler Michał, Zelter Samuel.

Sekretarzem zaś Wydziału S. S. W. O. Z. P. N. jest też żyd Sonnenschein.

Takie samo zazydzenie wykazują i inne Wydziały Spraw Sędziowskich O. Z. P. N.-ów, z wyjątkiem ziem zachodnich, które jakoś dotychczas usztrzegły się od „cebulowej zarazy”.

Zagadkę tego pchania się żydaków wyjaśnić można chęcią macenia spo-

koju i zgody w naszym piłkarstwie, a przede wszystkim dietami, nieraz wcale pokazywani, bo dochodzącymi do 40 zł. za mecz.

Najwyższy czas skończyć z żydowski

ABC sportowe

Jędrzejowska w finale Wimbledonu

Po zwycięstwie nad Marble 8:6, 6:2

Finał zawodów o nieoficjalne mistrzostwo swata w grze pojedynczej pań w Wimbledonie, który rozegrany zostanie w sobotę, będzie meczem pomiędzy Polką a Angielką. Przeciwnicami staną obie zwyciężczynie dzisiejszych półfinałów Jadwiga Jędrzejowska i Dorothy Round.

Jadwiga Jędrzejowska wygrała półfinałowy mecz z Amerykanką Alice Marble w dwóch setach 8:6, 6:2. W pierwszym secie Amerykanka, która rozpoczęła grę niezwykle brawurowo, miała pewną przewagę i prowadziła 4:3, a potem nawet 5:3, będąc już o krok od zdobycia seta, Jędrzejowska doprowadziła grę do 5:5, po czym poprowadziła na 6:5 na swoją korzyść. Przy tym stanie gry

rozpoczęła się między Marble a Jędrzejowską długa rozpaczliwa walka o prowadzenie. Jędrzejowska, mając 5 gemów i 40 punktów przegrywa tego gema. Jednak następne dwa gemy Jędrzejowska zdobyła już bez większego oporu ze strony Amerykanki, która była wyraźnie wyczerpana.

W następnym secie Jędrzejowska początkowo zdobywa dwa gemy i prowadzi 2:0. Amerykanka rzuca wszystko na jedną kartę i rozpaczliwym wysiłkiem zdobywa następne dwa gemy, wyrównując na 2:2. Ale to już było wszystko, na co Amerykanka mogła się zdobyć. Polka wygrała kolejno 4 gemy - a zarazem i mecz już bez większego wysiłku.

Ogółem pierwszy set trwał 35 minut, a drugi 25. Zwycięstwo Polki było entuzjastycznie oklaskiwane przez 12-tysięczny tłum widzów, przyglądający się z zainteresowaniem meczowi. Rozegrano oczywiście na słynnym centralnym korcie Wimbledonu. W dotychczasowych 6 spotkaniach Jędrzejowska nie straciła ani

jednego seta, z rozegranych 12, a stosunek gemów brzmi 74:19 dla naszej mistrzyni.

Drugi półfinał pomiędzy Francuzką Mathieu i Angielką Round wykazał bezapelacyjną przewagę Angielki. W pierwszym secie Mathieu stawiała jeszcze pewien opór i oddała seta Angielec po ostrej walce 6:4. W drugim secie pierwsza rakietka Francuzki po prostu nie istniała na korcie. Mistrzyni Anglii nie oddała już ani jednego gema i wygrała 6:0 w ciągu 9-ciu minut. Angielka wykazała tak wspaniałą klasę gry - że jeśli w sobotę w finale z Jędrzejowską będzie grała tak świetnie, Polka nie będzie mogła jej sprostać.

W ćwierćfinałowej walce w grze mieszanej Jędrzejowska i Mako pokonał łatwo parę angielską Tinkler-Lumb 6:1, 6:2, kwalifikując się do półfinału, który rozegrają w piątek przeciwko bardzo groźnej parze amerykańskiej, jaką stanowią przpuszczalny centralnym korcie Wimbledonu. W dotychczasowych 6 spotkaniach Jędrzejowska nie straciła ani

Ne mamy kauczuku, miedzi, cyny

Mamy za mało: ropy, żelaza, kruszców, wełny

Dn. 1-go lipca odbyło się w gmachu sejmowym zebranie grupy emigracyjnej - kolonialnej sejmiku i senatu, na którym min. Przem. i Handlu p. Roman, wygłosił referat pod tytułem: „Problem surowcowy w Polsce”. Też referatu było stwierdzenie konieczności osiągnięcia przez Polskę samowystarczalności gospodarczej drogą zwiększenia wydobycia surowców własnych, lub produkowania ich namiatem.

P. min. zaznaczył, że niezależnie od wyników poczynił międzynarodowych czynników gospodarczych, musimy wytoczyć sobie wyraźny kierunek polskiej polityki w odniesieniu do potrzeb grup surowców.

Pierwszą grupę tworzą te surowce, które możemy w kraju wytworzyć koponpie i nawozy sztuczne.

Drugą grupę te - które posiadamy w niedostatecznej ilości jak: ropa, żelazo, nasiona oleiste, skóra i wełna.

Trzecią wreszcie grupę - surowce, których wogóle wytwarzać nie możemy, jak kauczuk, bawełna, nasiona egzotyczne, miedź i cyna. Po ustaleniu klasyfikacji możemy wytoczyć sobie, gdzie należy dążyć do rozwoju produkcji krajowej, aby mogła ona osiągnąć wymagane rozmiary.

Problemy te rozpatruje powołana

przez komitet ekonomiczny komisja surowcowa wraz z podkomisjami. Ukończyły już swoje prace podkomisje włókiennicza i garbarska - futurarska. Na ukończeniu są wloaki podkomisji tłuszczowej, hutniczej, wełnowej, napędowej i metali nleżalaznych. Nieco czasu zabierze jeszcze wykonanie wniosków podkomisji chemicznej.

Stopa od wkładów obniżona

Od dnia 1 lipca Związek Banków w Polsce obniżył stopę procentową od wkładów w bankach prywatnych o pół do 1 procent.

Odsetki od książeczek wkładkowych obniżono z 5 i pół na 4 i pół procent. Oprocentowanie rachunków bieżących płatnych na każde żądanie zmniejszono z 3 i 3/4 - 4 proc. na 3 i 1/4 - 3 i pół procent.

Wkłady związane z terminem wypowiedzenia do 6 miesięcy będą oprocentowane w wysokości 5 i pół zamiast 6 procent.

Zwycięzca Konkursu Pocieszenia „ABC” Wrócił zdrowy i wypoczęty z urlopu nad morzem

W dniu wczorajszym otrzymaliśmy od zwycięzcy naszego konkursu pocieszenia, p. Stanisława Woźniaka z Krakowa (Kochanowskiego 22), miły list dziękujący za otrzymaną od „ABC” nagrodę.

Jak Czytelnicy zapewne pamiętają, p. St. Woźniak otrzymał I szą nagrodę w konkursie prenumerat t. zw. pocieszenia. Nagrodą tą był bezpłatny 10-dniowy

pojazd nad polskim morzem.

Obecnie p. Woźniak powrócił już z beztrzęsowego urlopu i pisze do nas: „Śpieszę serdecznie podziękować „ABC” za umożliwienie mi spędzenia beztrzęsowo urlopu nad morzem”.

Zwycięzca naszego konkursu odbył szereg miłych wycieczek i powrócił do codziennych zajęć zdrowy i wypoczęty.

Muzyka Indian w radio Transmisja z Ameryki

Sensacyjna audycja czeka radioluchaczy w niedzielę dn. 4 lipca o godz. 13.10 do 13.40. Będzie to transmisja wszechindiańskiego zjazdu w Flagstaff (Arizona), w którym udział bierze 7000 Indian pochodzących z różnych zachodnioamerykańskich szczepów. Zjazdy tego rodzaju odbywają się obecnie co roku i ściągają zastępy przybyszów z wszystkich Stanów i krajów obcych. Posiadają one charakter

częściowo handlowy, częściowo świąteczny - rozrywkowy. Odrywają się w ich ramach jakby indiańskie igrzyska, w których czerwonoskórzy przedstawiciele najstarszych szczepów, wykazują swą zręczność w osiodłaniu dzikich koni, w chwytaniu zwierząt lassem i t. p. Specjalnie na ten cel urządzona wieś indiańska zapoznaje przybyszów ze sposobem życia jej mieszkańców. Dla radioluchaczy zostanie audycja na wolnym powietrzu nad jeziorem na tle starego sosnowego lasu. Radioluchacze usłyszą zespoły instrumentalne Indian, śpiewaków - solistów i w zespołach, śpiewy wokalnego zespołu czerwonoskórzych jeźdźców z Navajo, tańce o różnorodnym charakterze i różnych szczepów, melodie i tańce związane z uroczystościami Wielkiej Nocy, tańce ognia i wiele innych. W ten sposób po raz pierwszy pozna radiowa publiczność polska autentyczną muzykę dziś już prawie legendarnych mieszkańców Ameryki.

Audycję tę transmituje Polskie Radio dn. 4. VII. o godz. 13.10.

Idea „Straganu”

W Wilnie powstało nowe pismo pod nazwą „Stragan”, którego wydawcą jest Towarzystwo Oświaty Zawodowej Kole Wileńskie. W numerze pierwszym „Straganu” między innymi, czytamy:

Celem pisma jest walka o polski Stragan i polski drobny sklepik, o szkolenie zawodowe straganiarzy, o podniesienie poziomu i rozwój drobnego handlu chrześcijańskiego.

Tygodnik „Stragan” jest niewątpliwie przejawem nurtujących w społeczeństwie polskim prądów. Adres redakcji Wilno ul. Św. Jacka 2.

Ciągnięcie dolarówki

W uzupełnieniu wczoraj podanej wiadomości podajemy dokonanie ta belii wygranych w ciągnięciu 4 proc. prem. poź. dol.

Wygrane po 100 dol. nr. nr:	255257	859823	467125	538769
769414	890038	1215053	325714	310596
1016438	483501	125310	172369	451695
882206	207428	73342	526095	
1021201	217758	1031527	200117	
329034	955427	323130	141842	1075191
1410245	387493	533450	1445937	
377777	1347618	447610	429538	
401659	1230539	325802	683372	
148369	1209620	832745	170471	
1036284	583164	1073158	44742	326156
740456	927725			

Wiadomości gospodarcze

SUBSTANCJE ODURZAJĄCE

Ostatni numer „Dziennika Ustaw” zawiera rozporządzenie Min. Opieki Społecznej ustalające spis substancji odurzających, podlegających specjalnym rygorom przy obrocie nimi, jako wywołującymi skutki szkodliwe dla zdrowia.

Należą tu przede wszystkim przetwory roślin coca i konopi indiańskich oraz szereg chemikaliów (morfina, ko kaina).

POLSKO - WĘGIERSKIE ROZRACHUNKI

Na podstawie ostatnich rozporządzeń

Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 2 lipca b. r. Polski Instytut Rozrachunkowy przejął czynności rozrachunkowe w obrocie towarowym i turystycznym polsko - węgierskim.

ZNIZKI CELNE NA OWOCE ZAGRANICZNE

Ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu obniżające wydatnie stawki celne za owoce sprowadzane z zagranicy w okresie takim, zanim ukaza się na rynku odpowiednie owoce krajowe.

Zniżki dotyczą jabłek, winogron, moreli, brzoskwiń, arbużów i soku winogronowego.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Berlin (sprzedaż 212,31, kupno 211,67); Londyn 26,14 (sprzedaż 23,21, kupno 26,07); Nowy Jork 5,28,5 (sprzedaż 5,29,75, kupno 5,27,25); Nowy Jork (kabel) 5,28,75 (sprzedaż 5,30, kupno 5,27,5); Praga 18,42 (sprzedaż 18,47, kupno 18,37); Wiedeń (sprzedaż 99,20, kupno 98,80); Marka niem. srebrna (sprzedaż 142,00, kupno 140,00).

Papiery procentowe: 3 proc. poź. prem. inwest. I em. 64,00, II em. 64,50; 6 proc. poź. prem. inwest. seriosa II em. 84,00; 8 proc. L. Z. i oblig. komun. Banku gosp. kraj. po 94,00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i oblig. komun. Banku gosp. kraj. po 83,25; 8 proc. L. Z. Banku rolnoego 94,00; 7 proc. L. Z. Banku rolnoego 83,25.

5,5 proc. L. Z. Komun. Banku gosp. kraj. 81,00; 5 proc. L. Z. Warszawa 60,00; 5 proc. L. Z. Warszawa (1933 r.) 57,88 - 58,38.

Akcje: B. Polski 99,50; Warsz. Towarzystwo Fabr. Cukru 28,50 - 28,75 - 28,50; Węził 20,50; Starachowice 28,00.

Tendencja dla dewiz i pożyczek państwowych niejednoitna, dla listów zastawnych mocniejsza, dla akcji nieco mocniejsza. Rubel srebrny 1,40; Pożyczki dolarowe w obrocie prywat-

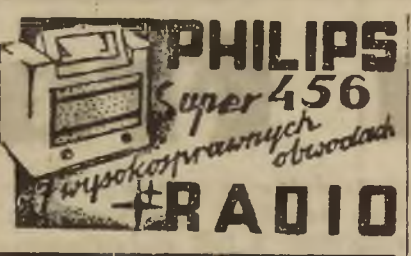
nych; 7 proc. poź. słąska 51,25; 7 proc. poź. m. Warszawy (Magistrat) 50,50.

GIEŁDA ZBOZOWA

Ceny rozumieją się za 100 kg. parzytet wagon Warszawa, w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych za gotówkę.

Pszonica jednolitna 30,75 - 31,25, pszonica zbierana 30,25 - 30,75, żyto I standard 26,75 - 27,00, żyto II standard 26,50 - 26,75, owies I standard 28,25 - 28,75, owies II standard 27,75 - 28,25, jęczmień 27,00 - 27,50, groch polny 23,00-24,00, wyka 26,00 - 27,00; Seradela podw. czyszczona bez obrotu 23,50 - 24,50, łubin niebieski 16,50 - 17,00, łubin żółty 17,50 - 18,00, Koniczyna czerw. 110,00 - 125,00, Mak niebieski 72,00 - 74,00, Mąka pszena gat. I 44,00 - 44,50, mąka pszena gat. II 36,00 - 37,00; mąka pszena gat. III 32,00 - 33,00; mąka pszena pastwana 25,00-26,00, mąka żytnia gat. I 35,75 - 36,00, mąka żytnia razowa 30,75 - 31,00, otręby pszenne grube 18,00 - 18,50, otręby pszenne mialkie 17,00 - 17,50, otręby żytnie 19,00 - 19,50, makuchy linae 21,50 - 22,00, makuchy rzepakowe 16,75 - 17,25.

Ogólny obrót 793 ton, w tym żyta 25 ton. Uspokojenie wyciekające.

Sobota 3 lipca

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze” 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.10 Muzyka (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Dziennik. 12.15 Aktualna pogadanka rolnicza. 12.25 Koncert popularny w wyk. Ork. Repr. K. P. W. w Katowicach. 13.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Wesola audycja dla młodzieży p. t. „Koszyk śmiechu”. 16.30 Koncert solistów (z Poznania). S. Gogolewicz (msopran), M. Szrajberówna (skrzypce), A. Karpacki (baryton), Wład. Raczkowski (akomp.) 17.00 Rewia operetek - koncert w wyk. Ork. A. Hermana. 17.50 Jeźdź i dolina Mrogi - pogadanka. 18.15 Imperio Argentina i tanga argentyńskie (płyty). 19.00 Muzyka lekka w wyk. Ork. Wileńskie; 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą p. t. „Ostra Brama” 20.45 Dziennik. 20.55 Przegląd wydawnictw rolniczych. 21.05 Chór rewelellsów Pocztowego P. W. 21.35 Nowości poetyckie. 21.50 Wiazanka melodii Ralfa Benatskiego. 22.50 Ostatnie wiadomości Dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II (Mokotów)

13.00 Koncert rozrywkowy (płyty) 14.06 „Aida” - opera w 4-ch ak-

tach Giuseppe Verdi’ego (płyty). W przerwie ok. godz. 15.00 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Muzyka lekka (płyty). 23.00 „Ach ludzie, ludzie” - skecz. 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

Niedziela 4 lipca

8.00 Sygnał czasu i pieśń „Najświeższa Panna”. 8.03 Dziennik 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Regionalna transmisja z Chełma. 11.23 Fragment koncertu Pow Wow w Flagstaff - Arizona (transmisja z Ameryki Północnej). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dzień letni - poranek muzyczny w wyk. Ork. Symf. P. R. 13.00 Przegląd aktualny. 13.10 Koncert rozrywkowy. 14.40 „Kariera Ciapy” - opowiadanie dla dzieci starszych. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Polska Kapela Ludowa Dzierżanowkiego - transmisja z Parku Zdrojowego w Naleczewie. 17.00 „Czepiny” - obraz z wesela na Górnym Śląsku. 17.30 Reportaż z życia. 18.00 Podwieczorek przy mikrofonie. Transm. z kawiarni „Esplanada” w Poznaniu. W przerwie ok. godz. 18.55 W kotle mandżurskim - felieton. 20.00 „W dniu Święta Ameryki” 20.20 Tr. z Łodzi zwyciężenie meczu piłkarskiego Polska - Rumunia. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik. 21.00 „Pod dachami Warszawy” - Wesola Svreña. 21.40 Wiadomości sportowe. 22.00 Recital skrzypcowy. 22.30 Sześć pieśni Adolfa Iensena w wyk. Jadwigi Hennert. 22.50 Ostatnie wiadomości Dziennika i komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II (Mokotów)

16.00 Muzyka lekka. 16.00 Dyr-geneł i wirtuoz w roli kompozytorów (płyty). 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Muzyka taneczna (płyty).

WIADOMOŚCI Z TORU

Zapisy na dziś Nagroda „Koz enic”

GON. 1. Płoty. Nagr. 200 zł. Dyst. 2400 m.: Panama, Hestia, Mageinta, Ressa, Nur.
GON. 2. Nagr. 1800 zł. Dyst. 1600 m.: Par, Gral, Immediata, Nounouette, Frejlina.
GON. 3. Nagr. 1400 zł. Dyst. 1600 m.: Cacko II, Ivresse, Sekret, Grog, Krynica II, Mekka.
GON. 4. Nagr. 2400 zł. Dyst. 2100 m.: Primavera II, Nomade, Last Night, Oktawa, Dal, Mata Hari.
GON. 5. Nagr. Kozienic. 15.000 zł. Dyst. 2100 m. Habdank, Orestea,

Huzar, Bst Loy, Marap, Jon, Jacek II, Irik.
GON. 6. Handicap. Nagr. 2.000 zł. Dyst. 2.200 m. Frejlina, Samosier, Floraz, Liktor, Nicotine, Indus, Perzeus.
GON. 7. Nagr. 2.200 zł. Dyst. 1600 m.: Korona, Tanga, Bryza, Dyktator, Ibis, Ines, Nieporzł, Lawina, Civun, Famił.
GON. 9. 1600 zł. Dyst. 2100 m.: Komar, Sirdaropol, Trzask, Hidalgo Royal Fox, Hamlet II, Perzeus, Canzono, Peryskop.

I-szy BAR PIWNO „GOPLANKA”

gastroonomicz Wileza 31 przy Marszałk.

Wyniki gonitw

GON. 1. Dyst. 1600 m. Nagr. 2000 zł. 1) Nizza, 2) Nowak, 2) Nebraska (26,5), 3) Ikarja (26,5). Wygr. w 1,41 s. i o 5 dl. Tot. 6,5.
GON. 2. Dyst. 2100 m. Nagr. 1400 zł. 1) Kiria, 2) Stasiak, 2) Nawarra II (11,3), 3) Nigritta (41,5), 4) Saperment (20,5). Wygr. w 2,20 s. i o 3 dl. Tot. 6,5, fr. 6,5 - 16,5.
GON. 3. Dyst. 1600 m. Nagr. 2000 zł. 1) Raguza, j. Pul, 2) Margas (7,5), 3)

Macia Rutkowska

Chcemy Francji, rządzonej przez Francuzów

Rozmowa z Jacques Doriot

Upadek legendy

Jeszcze nie tak dawno panowała powszechna opinia, że Ameryka jest prawdziwym rajem ludzkości, że w uprzemysłowionym tym kraju niema zupełnie antagonizmów społecznych oraz powodzącej fey biedy i nędzy. Propaganda pro amerykańska nie miała żadnych granic i natrafiała na podatny grunt europejskiej naiwności, oczarowanej brakiem wszechpotężnego doabrze.

A wraz z tą propagandą pro-amerykańską szerzyła się równolegle propaganda kapitalizmu, standarta, zmaterializowania życia, indyferentyzmu religijnego i narodowego. Utrwalała ona panowanie między narodowych bankierów i aferzystów, wzmacniała więc tym samym szanse „narodu wybranego” na ostateczne zwycięstwo.

Propaganda ta jednak, chwalaćca Amerykę i jej masońsko-kapitalistyczną ideologię, — uciecha od kilku już lat. Zamiast idyllicznych opisów powszechnego dobrobytu nadchodzą do Europy z poza Oceanu coraz liczniejsze i sensacyjniejsze wiadomości o strajkach, zaburzeniach, okupacjach fabryk i t. p. „Kraj bez konfliktów społecznych” stał się na równi z socjalistyczną Francją synonimem ustawicznych walk społecznych i centrum gospodarczej anarchii.

Okazała się tu cała bezsilność ideologii opartych na materializmie wobec zagadnień gospodarczych. Na dłuższy przeciąg czasu nie potrafią one nigdy przeciwstawić się wyzyskowi nędzy, bezrobociu i konfliktom społecznym, i doprowadzają w konsekwencji do ostatecznej anarchii.

Odpadki ratunkiem?

Jeden z dzienników wiadomość o użytkowaniu odpadków w Niemczech zaopatruje tytułem: „Szukają ratunku w odpadkach”.

Ratunku? Przed czym? Kto widział naprawdę olbrzymi wysiłek inwestycyjny Trzeciej Rzeszy, kto go porównał z tym, co się robi... gdzie indziej, ten takich bzdur nie będzie pisał.

To nie jest szukanie ratunku, to wyzyskanie wszystkiego, co da się wyzyskać dla podniesienia siły gospodarczej kraju.

W naszych miastach marnują się po śmietnikach olbrzymie bogactwa. Czy w tych warunkach dobrze jest kpić z „ostatniego ratunku” Niemiec?

Płycizna niektórych publicystów jest doprawdy rozbrajająca. I tacy ludzie mają wychowywać naród!

Można się śmiać z miliona świń rocznie wykarmionych na odpadkach, ale to jest krok do samowystarczalności tłuszczonej Niemiec. Nie piszemy tego, by chwalić Niemcy, ale by zwrócić uwagę na groźbę ze strony Niemiec.

Paryż, w lipcu 1937 r.
Od Pont de Passy, od Quai de Grenelle idą tłumy. Metro wyrzuca ze swego wnętrza na ziemię masę ludzką, płynącą nieprzerwanym strumieniem w rue Nélaton, w otwarte wejścia Zimowego Welodromu. Dobiağa godzina 20 min. 30, jest jeszcze widno. W tym świetle mogą obejrzeć ludzi, idących koło mnie. Idą mężczyźni i kobiety, ubrania mają szare i proste, ręce spracowane, w twarzach przebiega oczekiwanie, ra dość, przejęcie. Mówią wszyscy naokoło, wszyscy naraz w podnieceniu. Ponad zmieszany gwar wybijają się nieustannie słowa: „Doriot” i „Front de la Liberté”.

„FRANCJA SIĘ BUDZI...”
Przed wejściami gromady kolporterów sprzedają „La Libre Parole” z wielkimi tytułami: „Francja się budzi”, „Chcemy Francji bez żydów”.

W drzwiach straż, trójkolorowe opaski na ramionach. Spojrzenia twarde i badawcze. Surowa kontrola wejściowa — przez zwarte szeregi straży nie przedostanie się nikt niepowołany. Pod opieką Paul Marion’a, naczelnego redaktora „Liberté”, mijam wszystkie kontrole, zajmując miejsce tuż koło wielkiego podium.

Nad trybunami zapalają się pierwsze światła. Olbrzymi Welodrom wypełnia się po brzegi.

Nad podium płoną reflektory. Błękitno - białe - czerwone tło — jak wielka flaga zwisa za wzniesieniem z żelaznych konstrukcji pod dachem. Na trybunie wielki napis: „Front de la Liberté”. Wo dzowie partii złączonych w nowy front, zajmują miejsca. Nagle wybuchają okrzyki:

— Vive Doriot! Vive Doriot!

Okrzyk powtarzają tysiące ludzi. Jacques Doriot, ogromny, barczysty, wstępując na stopnie trybuny przedyum. Skinieniem ręki przerywa oklaski. Meeting rozpoczyna.

ALE NIE MA JEDNOŚCI...
Przewodniczy Tixier — Vignancour. Przemawiają kolejno: Valat, Taittinger, Henriot. Wszyscy mówią o konieczności stworzenia silnego frontu narodowego. Atakują Bluma, Chautemps, komunizm z jednej strony, z drugiej — grupy nacjonalistyczne, które nie przyłączyły się do Frontu Wolności. Chodzi tu o de la Rocque’a.

Za każdym razem, kiedy pada na zwisko Bluma, rozlegają się gwizdy od dołu po przez wszystkie trybuny. Gdzieś na górze rozbrzmiewa na krótko „Międzynarodówka” i milknie natychmiast. Hasła zjednoczenia narodowego zgromadzenie przyjmuje burzą oklasków, okrzykami entuzjazmu. Parti Populaire Français, gwardia Doriot’a, w zwartych szeregach stojąca u stóp przydziałnej trybuny, pierwsza odpowiada na

wezwania mówców. Co chwila grzmi mocny skandowany okrzyk: „Liberté Front! Liberté Front. Front

Wszyscy mówcy nawiązują do osoby Doriot’a. Wyrażają wiarę w jego program i w szczerotę zamierzeń.

„Dla ludzi, którzy potrafią na każde zagadnienie spojrzeć po chrześcijańsku — mówi jeden z mówców, — nie istnieją dziś błędy, kiedyś popełnione przez Doriot’a. Dla tych, którzy pragną wprowadzenia ustroju chrześcijańskiego, fakt, że Doriot uległ kiedyś wpływowi komunizmu nie ma dziś żadnego znaczenia”.

ZNIĘĆ WALKĘ KLAS

We wszystkich przemówieniach brzmią jednakowe akcenty. Dążeniem nowego frontu ma być zjednoczenie narodu przez zlikwidowanie walki klas, zaszczerpionej przez komunizm i urastającej ostatnio do chorobliwej nienawiści, rozbijającej naród. Ustrój, który pragną wprowadzić, ma być ustrojem sprawiedliwym, szanującym godność i wolność człowieka, jego pracę przez mądre ustawodawstwo socjalne, życie prywatne człowieka, a przede wszystkim jego życie rodzinne. Wszyscy mówcy podkreślają fakt, iż rezygnując z własnych ambicji podporządkowują się Doriotowi.

Przedostatni mówi Henriot, demagog o wyrazistej kanciastej twarzy. Rzuca gromy potępienia na tych, którzy nie przyłączyli się do Frontu Wolności, zarzucając im ostro małostkowość, i fałszywą ambicję osobistą, nie pozwalającą stanąć pewnym przywódcom w cieniu za Doriotem.

Jednocześnie Henriot atakuje „biernie odłamy narodu”, czekające aż komunizm wtargnie do wnętrza kościołów, do rodzin francuskich i w gruzy rozsypie życie narodu; w ataku tym nie pomija grup, prowadzących pracę społeczną, bez zajęcia stanowiska politycznego, co osłabia walkę polityczną przeciw komunizmowi. Demagogiczne przemówienie Henriot’a rozpala na sali coraz gorętszy nastrój.

Ostatni na trybunie wstępuje Jacques Doriot. Zwarte szeregi partyjne stają wyprostowane z rękoma wzniesionymi do góry. Tłum za nimi powstaje z miejsc.

VIVE DORIOT!

— Vive Doriot! Vive Doriot! — woła zgromadzenie. Doriot mówi krótko. Wypowiada swoją radość, że meeting stał się tak liczny, podkreśla znaczenie tego faktu tym większe, że zebranie odbywa się po porażce w St. Denis. „Radość moich przeciwników z mojej przegranej dowodzi albo ich ślepoty politycznej, albo wyraznej sympatii dla komunizmu. Moja przegrana to sukces komunizmu. Rewolucja, którą pragnie

na ziemi francuskiej rozpalić Moskwa, zbliża się wielkimi krokami. Wy, tak licznie zebrani, przychodząc tu, daliście dowód, że zapal nasz nie jest słomianym ogniem, który gaśnie po pierwszej porażce”.

Doriot zapala się, pozwala unosić się słowom. jego olbrzymia

jego barczystą postacią brnę przez ciżbę ludzką.

ROZMOWA

Stajemy w zagłębieniu za podium. Chwila rozmowy.

— Moje dążenia? — mówi Doriot — Odrodzenie Francji. Wyrwanie jej z macek Moskwy, międzynarodowych wpływów. Uzdrowienie duszy narodu, zarażonej komunizmem.

— Reformy socjalne?

— Tak, oczywiście. Ale sprawiedliwe i bez przywilejów dla jednej warstwy. Poszanowanie godności człowieka, którą zabija w ludziach bolszewizm.

— Ruch opiera się na robotnikach?

— W znacznej mierze. Ale obejmuje wszystkie warstwy. Dążymy do Francji zjednoczonej i zdrowej moralnie, Francji, rządzonej przez Francuzów.

Znowu dookoła gromadzą się ludzie. Chwytają Doriot’a za ręce.

— Niech żyje Doriot!

Już jestem oddzielona od niego murem ludzi.

— Marion pani powie resztę. On wie to na pamięć — słyszę jeszcze słowa, zwrócone w moją stronę.

Wychodzę z Welodromu, pełnego wrzawy. Po ulicach, wokół, aż nad Sekwanę lecą okrzyki: „Liberté Front, Liberté Front”. Podziemia metra wypełnia ten sam okrzyk. Potym wydobywa się znowu na miasto, przy przystankach metra, z którego w różnych arrondissementach wysiadają grupy manifestantów.

W Paryżu nasyconym komunizmem, rodzi się nowa siła. Przyszłość jest jeszcze jak nie zapisana karta.

DORIOT

postać przechyla się wciąż z trybuny nad tłum, zaciśnięte pięści wznosi nad głowę i z pasją i hukiem wali nimi o oparcie trybuny. Słowa jego grzmią po całym Welodromie. Tłum odpowiada mu z entuzjazmem.

Schodzi wreszcie z trybuny wśród niemiłkających okrzyków. Prowadzona przez Paul Marion staje tuż przy nim. Ale tłum, którego nie mogą utrzymać kordony straży otacza go wokół. Doriot, odpowiadając wszystkim podaje mi rękę ponad tłumem i za

KOLCE BEZ ROŻ

Jeden za sześciu
Obcinający sobie palce, by się wykreślić od poboru żydów skrzeczają teraz, że są wzorowi mi żołnierzami, a żargonowa prasa z „Wiadomościami Literackimi” na czele głosi, że armia polska bez żydów straci wszelką wartość.

Od Verdun pod sam Paryż ciągną się wzdłuż szos lasy krzyży. Są olbrzymie cmentarze francuskie, włoskie, amerykańskie, angielskie, polskie... Po 5 — 25 tysięcy krzyży na każdym.

Jest też jeden cmentarz kombatanów żydów. Liczy aż (szczęść) nagrobków. 6 żydów dostało gdzieś — a zginęło „za Francję” — niewiadomo jeszcze, czy nie przypadkiem, gdzieś na tyłach.

Zato Blum rządzi Francją. Za 6 trupów — jeden premier, dobra proporcja.

Motoryzacja

Poleszok z pod Łunińca przyjechał do Warszawy. Na Marszałkowskiej zatamował rękę:

— O nieszczęśliwiż wy ludzie, iluż tu starostów i wojewodów w tej stolicy! Jak wy możecie wytrzymać, my z jednym nie możemy sobie dać rady.

— Co wy pleciecie gospodarszu? Gdzież ci dygnitarze?

— No w samochodach, czyż autem może ktoś jeździć innym, jak wojewoda lub starosta?

I Poleszok nie mógł się nadziwić, że istnieją auta nieurzędowe.

Glosy prasy bez komentarzy

Polemika bez polemiki

K) Dziś ot tak dla... rozmaitości ograniczamy się do podania głosów prasy bez dodawania komentarzy.

wypowiedzieć to, co ich boli i co ich niepokoi.

Pytania

„Czas” pisze w dalszym ciągu:

Konsekwencje

„Słowo” pisze:

Głośnie protesty, demonstracje u liczne, a tym bardziej groźby pod adresem ks. arcybiskupa Sapiehy nie są właściwą formą wyrażania choćby tylko „gniewu serca”, co dopiero woli politycznej wielkiego narodu. Wola polityczna silnego rządu, wielkiego państwa, potężnego narodu musi mieć polityczne skutki, nie może być nigdy demonstracją, musi być działaniem. W danym wypadku możliwości działania są z istoty stosunków nader ograniczone. Oczywiście nikt w Polsce, a już najmniej czynniki miarodajne, po bardzo jasnych i wyraźnych manifestacjach protokolitycznych i zmierzających do jak najbardziej harmonijnej współpracy z Kościołem Marszałka Śmigłego i pułkownika Koca, nie może myśleć o odwróceniu tej tendencji zjawiennej i odpowiadającej najgłębszym uczuciom i nadziejom całego kraju i o rozpoczęciu w Polsce walk Kościoła i Państwa. Do tego zaś prowa dziłoby nieuchronnie zerwanie konkordatu — a laicyzacja Wawelu, lub choćby wyjęcie krypty królewskiej z pod jurysdykcji właściwego ordynariusza, oczywiście konkordat z miejsca przekreśla.

Nie tylko żołnierzem...

W „Czasie” pisze Artur Tarnowski, poseł na Sejm:

Każdy rozumie uczucia żołnierzy Wielkiego Marszałka, spowodowane przez wypadki krakowskie. Zrozumie więc ból i żal premiera Składkowskiego i potrafi je uszanować. Ale gen. Składkowski jest nie tylko żołnierzem. Jest on dzisiaj premierem. A to, co jest rozumiałe i naturalne u żołnierza, nasuwać musi poważne wątpliwości, gdy chodzi o postępowanie premiera. Wszakże enuncjacje gen. Składkowskiego cechuje żołnierska prostota i szczerłość, niech więc wolno będzie i innym w sposób równie prosty i równie szczerzy

Knowania

„Mały Dziennik” pisze:
„Wrogowie Wiary świętej coraz bardziej wzmagają swoje knowania. Właśnie dlatego, że tak doniosła jest dziś w świecie katolickim pozycja Polski, właśnie dlatego, że siła katolicyzmu w Polsce jest zawadą w światowych planach tych czynników, które za cel główny wytknęły sobie walkę z Rzymem. Na każdym kroku natykamy się na namacalne dowody tej nieublaganej walki, która się na gruncie polskim toczy z ideą katolicką, a która wyzyskuje najrozmaitsze kręte drogi i kryte chody, a by katolicyzm podważać i osłabiać, a przynajmniej rzucić mu klochy pod nogi. Już niejednokrotnie siły przeciwkatolickie potrafiły trafić bardzo wysoko i dzięki posiadany wpływom preferosowały swoje postulaty.

Otwarcie Kongresu Mariańskiego

Manifestacja katolicka w Wilnie

Dnia 1 b. m. o godz. 6 wieczorem rozpoczęły się w Wilnie uroczystości Kongresu Mariańskiego, zwołanego ku uczczeniu X rocznicy koronacji Cudownego Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej i 550-tej rocznicy wprowadzenia chrześcijaństwa na Litwie. Wilno przybrało wygląd świąteczny. Przybywają liczne pielgrzymki pobożnych z okolic i dalszych miejscowości.

Kongres rozpoczął się nabożeństwem w Ostrej Bramie, po czym odbył się pochod z sztandarami na Plac Katedralny, gdzie odśpiewano pieśń Bogurodzica. Po zagajeniu obrad Kongresu odczytane zostały listy ks. Arcybiskupa Jąbrzykowskiego do Ojca św. z prośbą o błogosławieństwo Apostolskie dla Kongresu oraz odpowiedź Ojca św. nadesłaną za pośrednictwem kardynała sekretarza stanu. JE Ks. Arcybiskup Jąbrzykowski witał zjazd wygłoszył przemówienie na temat „Nasza pomoc duchowa i ufność nie ziomna w opiece N. Maryji Panny”.

Ks. Arcybiskup wskazał na pa noszące się zepsucie moralne w

strojach i zabawach. Narzeka się u nas na zło obyczajowe wśród młodzieży, ale jakie przykłady starsze społeczeństwo daje tej młodzieży w domu i w szkołach? Młodzież ta widzi gorszące łamanie węzłów małżeńskich, tolerowanie lub napół publiczne uprawianie rozpusty, bezbożnictwa, tolerowanie oszustw, wicherzeń rewolucyjnych itd. Przeciwdziałanie złemu, leczenie tych niedomagań, za chęta do kształcenia charakteru ofiarnych — to zadanie naszego Kongresu Mariańskiego.

Pierwszy referat na temat „Misa dziejowa Polski a chwila obecna” wygłosił dr. Mieczysław Skrudlik z Warszawy. Na zarządzenie JE Ks. Arcybiskupa Jąbrzykowskiego, Metropolity Wileńskiego, obraz Najśw. Maryji Panny Ostrobramskiej był odsłonięty i kaplica otwarta przez nią noc.

W ŻYRARDOWIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Henryka Kurckę ul. Wilcza 2 m. 54

Jak usunąć żydów z wojska?

Nowy sojusznik Nalewek

oczywiście... w „Wiadomościach Literackich”

W dniu dzisiejszym ze względu technicznych nie zamieszczamy dalszego ciągu odpowiedzi czytelników na ankietę „Jak usunąć żydów z wojska”

Jutro w niedzielę zamieścimy w obszerniejszych rozmiarach odpowiedzi ankietowe z bardzo interesującym głosem p. dr. Drużbackiej na czele.

Informowaliśmy już obszernie naszych czytelników o akcji prasy żydowskiej przeciwko naszej ankiecie. Obecnie na front wysunięto nowego sojusznika. Oto w ostatnim numerze „Wiadomości Literackich” z tajemcowym artykułem za utrzymywaniem żydów w wojsku wystąpił p. Mieczysław Wardziński, podobno urzędnik Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych.

P. Wardziński stara się udowodnić, że odebranie żydom prawa (bo tak należy traktować służbę w wojsku) do służby w szeregach Armii polskiej pozbawi armię naszą na wypadek wojny 400 tys. ludzi i że nie możemy pozwolić sobie na tego rodzaju stratę.

Przyjmując nawet zruconą

przez p. Wardzińskiego cyfrę 400 tys. zapytamy się, jaką realną wartość bojową przedstawia te 400 tys. żydów, ilu z nich ulokuje się wygodnie w intendenturach i kancelariach i wreszcie jakie nieobliczalne szkody spowodować mogą ci właśnie „obrońcy”?

Łatwo jest rzucić cyfrę olbrzymią, namalować w odpowiedni sposób obraz strat, które poniesie nasza armia przez usunięcie z niej żydów, ale obok tego trzeba pamiętać, że tego rodzaju „uproszczenia” czytelnik polski odpowiednio już ocenia.

Zapomniał zupełnie p. Wardziński o funduszach uzyskanych przez nalożenie na żydów podgłównego, a ustęp z jego artykułu w którym usiłuje on udowodnić bohaterską postawę żydów w czasie walk o niepodległość nie wymaga zupełnie odpowiedzi.

Szereg faktów cytowanych w prasie obalił już dawno tę legendę. Wyjątki potwierdzają regułę. W naszych właśnie warunkach geopolitycznych — używając wyrażenia p. Wardzińskiego — u

trzymywanie żydów w wojsku jest „już wprost antypaństwowością...”

Głos p. Wardzińskiego charakterystyczny jednak dobitnie do jakich metod i jakich źródeł pomocy uciekają się żydzi dla obrony swej zagrożonej sytuacji.

Odpowiedzi na naszą ankietę „Jak usunąć żydów z wojska?” prosimy nadsyłać pod adresem redakcji „ABC” Al. Jerozolimskie 121, bądź też pod adresem naszego oddziału miejskiego Al. Jerozolimskie 3-a z zaznaczeniem na kopercie „Ankieta ABC”.

Wpływ narodowe

zwyciężają w Str. Ludowym

Na odbytym ostatnio w Tarnowie Zjeździe Delegatów Stronnictwa Ludowego z Małopolski i Śląska, zwyciężyła całkowicie linia polityczna b. Piasta. Zarząd Okręgowy został wybrany olbrzymią większością głosów przy osmiu głosach sprzeciwu (pre-

ważnie radykalnych działaczy młodzieżowych). Tak więc weszli do zarządu, jako prezes b. poseł Gruska, oraz jako członkowie b. poseł Madejczyk, prof. Kot, red. Bielenin, Mierzwa, Syrek, ks. Pannaś, Korczuk, dr. Weryński.

75-letni jubileusz pancerników

Pierwsze okręty bojowe okryte pancierzem

W 1862 roku w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki szalała wojna domowa. Południe wydało wojnę północnym Stanom, które walczyły o wyzwolenie murzynów. Wojna ta, która północno amerykańscy historycy przedstawiają jako walkę idealistów z wyzyskiwaczami plantatorów, wyglądała w istocie trochę inaczej. Prostu przemysłowe północne Stany były zainteresowane w przeciwnym kierunku z południa większej ilości tanich rąk robotniczych.

Początkowo szczęście sprzyjało wojskom południowym, czyli t. zw. konfederatom. Armia północna musiała wycofać się z kilku stanów. Wycofała się ona i z wojennego portu Hoptown w Norfolk, topiąc wszystkie swoje okręty. Między zatopionymi statkami była też i wojenna fregata o pojemności 3.500 ton, uzbrojona w 40 armat.

Jeden z generałów połud. armii podał swojemu rządowi myśl aby fregatę przekształcić w jednostkę opancerzoną przez otwory dla armat.

Plan jego został przyjęty. Wysoki pokład statku został zdjęty, tak że wierzch okrętu niewiele podnosił się nad poziom morza. Ponadto na pokładzie zamontowano nadbudówkę ze stalowych słupów, obijając ją 4-ro calową blachą. W ten sposób stworzono jakąś niesamowitą skrzynię, w której wyżłobiono otwory dla 10-ciu armat. Nowożytna parowa maszyna miała poruszać ten niezdarzy pancernik.

Okrętowi nadano imię „Virginia”, na cześć jednego z południowych stanów.

PIERWSZE ZWYCIĘSTWO PANCERNIKA

W dniu 8-go marca 1862 r. „Virginia” wypłynęła z przystani New Port, mając na pokładzie 300 ludzi załogi pod dowództwem kapitana Franklina Bochenena. Okręty północnej armii zajęły pozycję w poprzek wąskiego kanału. „Virginia”, ta prababka dzisiejszych ruchliwych olbrzymów morskich, płynęła bardzo powoli i niezdarzy, robiąc zaledwie 5 węzłów, przyczem wykonanie jednego zwrotu wymagało co najmniej pół godziny. Jednak kapitan „pancernika” był człowiekiem niezmiernie odważnym i zlekceważywszy mniejsze statki nieprzyjacielskie, popłynął wprost na największe fregaty przeciwników: „Congres” i „Kimberland”.

Gdy „pancernik” zbliżył się do północnych okrętów na odległość strzału armatniego, „Congres” i „Kimberland”, oraz nadbrzeżne baterie osypały go gradem kul armatnich. Naprawdę! Ani jeden z tych strzałów nie przyczynił się do szkody. Tymczasem „Virginia”, zbliżywszy się do „Congresu” dała w niego salwę ze wszystkich armat naraz.

Stara fregata nie wytrzymała tego deszczu ołowiu i odrazu poszła na dno.

„Virginia” posiadała jeszcze drugą niebezpieczną broń: był to ostry żelazny dziób na przedzie okrętu. Tym dziobem pancernik uderzył przeciwnika, wybijając w boku „Kimberlandu” głęboką dziurę. „Kimberland” zatonął również, ale jego bohaterka zaloga była do ostatniej chwili ze wszystkich armat do nieprzyjacielskiego pancernika. Oczywiście bez żadnego skutku.

Wyniki tej morskiej bitwy były takie, że „Virginia” mimo że pozostała po ostrzałach przeszła 100 armat, miała zaledwie 21 zabitych i rannych odłamkami, jakie padały poprzez otwory dla armat.

DRUGI PANCERNIK

Ta zwycięska bitwa wywołała ogromną radość wśród południowców i przestraszyła północnych wojsk. Jednak północni również nie marnowali czasu i przygotowywali dla południowców nie bardzo miłą niespodziankę. Tam w północnych przystaniach pracowano również nad budową pancernika pod kierownictwem kapitana Johna Ericksona z New Yorku.

W czasie gdy „Virginia” rozbijała flotę federacji, „Monitor” (tak nazywał się pancernik rządu federalnego), płynął na południe na spotkanie okrętów konfederacyjnych. Ten pancernik wyglądał zupełnie inaczej niż „Virginia”. Był on mniejszy, a kadłub jego był tak niski, że w czasie burzy fale przylewały się przez pokład. W pobliżu przodu okrętu zbudowana była niska i opancerzona jak cały statek budka i cylindryczna wieża. Styłu były dwa niskie kominy.

„Monitor” był uzbrojony dwoma ciężkimi działami, umieszczonymi na wieży, która obracała się na miedzianym pierścieniu na wszystkie strony. Armaty wysuwały się na zewnątrz tylko podczas strzału.

Akurat natężać po pierwszym występie „Virginii”, „Monitor” przypłynął na pole walki.

NIEROZSTRZYGNĘTA WALKA
Oba okręty rzuciły się na siebie wzięcie. Przez cztery godziny trwała ta historyczna w dziejach floty nowożytnego bitwa. Ale żaden z walczących okrętów nie mógł uszkodzić

swego przeciwnika. Próbowali one nawet najeżdżać na siebie, aby przebić bok nieprzyjacielskiego okrętu, ale wszystkie te wysiłki nie przyniosły żadnego skutku. Gdy kapitanowie obu pancerników przekonali się, że nie są w stanie uszkodzić wzajemnie swych okrętów, przzerwali walkę jednocześnie, jak na umówiony znak.

„Monitor” odpłynął dla pewności na płytsze wody, aby „Virginia” nie mogła go ścisnąć, a „Virginia” wróciła do swego portu.

Oba okręty nie żyły długo. Wojska federalne zdobyły wkrótce Norfolk i południowcy zatopili swój pancernik, aby nie oddać go w ręce przeciwnika. „Monitor” zatonął również w jesieni tegoż roku podczas burzy.

POTOMKOWIE „VIRGINII” I „MONITORU”

Potomkowie pierwszych prymitywnych pancerników mnożą się obecnie z niezwykłą szybkością. Poszcze-

gólnie mocarstwa budują coraz to nowe typy pancerników, osiągających już po 40 tys. ton pojemności, i coraz to większe sumy wydają na kieszani podatników na zbrojenia morskie.

Współczesne morskie pływające twierdze niezym nie przypominają swej prababki „Virginii”, albo pradiadka „Monitora”. Mają one do 4.000 ludzi załogi, wyszkolonych w kilkudziesięciu różnych specjalnościach. Chociaż współczesne pancerniki są zabezpieczone przeciw zakusom nieprzyjacielskim, to jednak pod czas wojny światowej zdarzały się wypadki, że taka twierdza z żelaza i stali, która kosztowała czasem więcej niż budowa i utrzymanie całego uniwersytetu szła na dno. A wysięg zbrojeń nie ustaje i kto wie jak za kilka lat będą wyglądały nowe pancerniki.

(—) b. g.

Pod ostrym kątem

Suśla ankieta

Wsiowi ludzie otrzymali kwestionariusze z nakazem dokładnego ich wypełnienia. Nie był to żart primaaprilisowy. Pytania były postawione ciekawie serio.

Gospodarz Kuba skrobał się piórem w głowę:

— Kachna, a wiele susłów a nas może być na polu?

— Coś ty z pieca spadł? Skąd ja mogę wiedzieć.

— Ja też nie wiem, ale pan wojewoda chce wiedzieć, trza

— Mamy 15 morgów, napisz, że mieszka u nas 150 susłów.

— Już dobra! A wiele zginęło w zeszłym roku?

— Jakto?

— No powyżdychało z chorośki, ze starości, ze zmartwienia, z nieszczęśliwych wypadków...

— Kuba może ci zimny okład zrobić na głowę, tyś chyba zwariował.

— Kiedy urzędowo o to pytają, trza odpowiedzieć, bo województwo się rozęzi i karę kropnie.

— Naco im to potrzebne?

— Bo ja wiem. Bezrobocie.

Chyba bez to. Więc jak pisać?

— Zeszłym roku kometę było widać. Może susły stę jej przestraszyły. Napisz co wymarło 45.

— Dobra. A z nieszczęśliwych wypadków wiele?

— Jakież wypadki. Tramwaj dyć po polu nie chodzi.

— Dla susła pechowy wypadek to jak ja go kijaszkiem przetrzęcę, krowa kopytem rozgniecie, Burek przyłapie i rozszarpie.

— Toś zabił jakiego susła w zeszłym roku?

— Zabiłem, ino nie pamiętam ile?

— To pisz co 10 susłów.

— A o naszej krowie, jak złożyć zameldowanie?

— Napisz, że rogami zadęgała 3 susły, a lewym tylnym kopytem rozgnioła 2.

— Fajnie. A Burek? Kundel wciął po polu ugaria, cholera go wi, co on z susłami wyrobił.

— Napisz, że zeżarł 200 susłów.

— Już. Ale Kachna jakże to on 200 bestyj zjadł kiej u nas wszystkiego 150 ich było.

— Przychodziły do naszych innsze w gości, nie szanował ich więcej jak swoje.

— No dobrze; a ile w tych trupach było samców, a ile samic?

— Ej Kuba, ty ze mnie żarty sobie stroisz.

— Jak Monopol Spirytusowy kocham, że to wojewódzkie pytanie.

— Wszystkich susłów poda liśmy 260, to pisz co samic było 130, samców 120, a 10 lekkoatletek...

— Napisane. A wiele z teo samic było kotnych?

— Coooo?

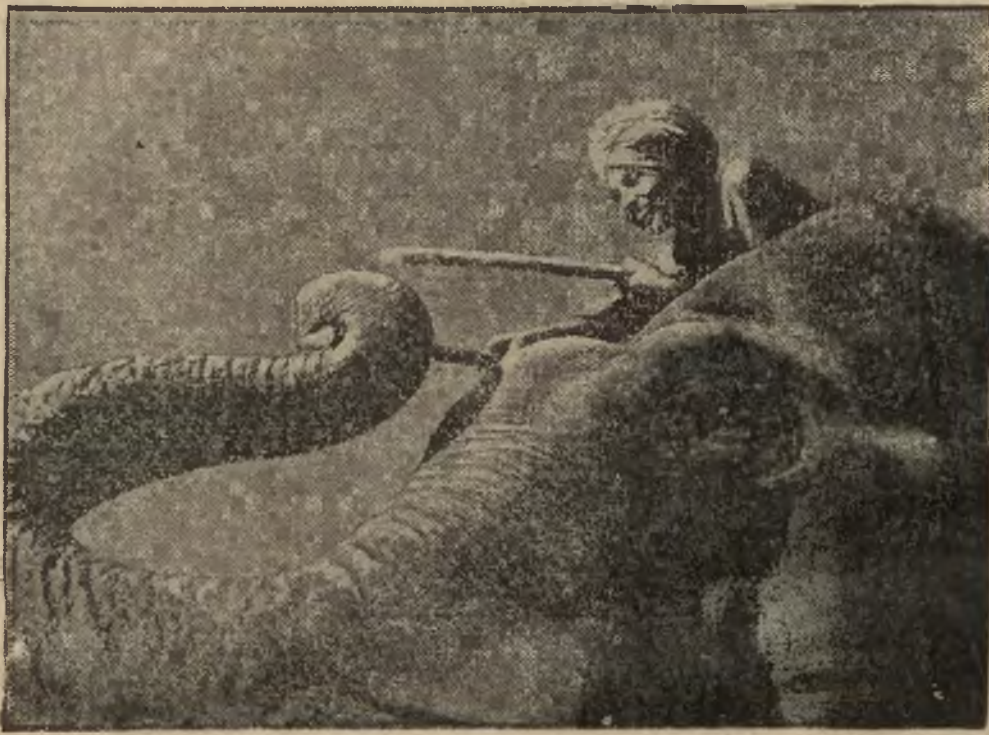
— Tak, wiele potomstwa spodziewały się te samice.

— O Burek przeklęty, nigdy sekijs nie robił i tera jak dociec. Ale te susły to kochliwe bydłaki, pisz, że 115 było w ciąży, z czego 93 spodziewały się czworaczek, a reszta bliźniaków.

— To już wszystko, ankieta wypełniona, tera odpiszę ją do sołtysa, sottys do wójta, wójt do starostwa, stamiąd do województwa, z województwa pewnikiem do Warszawy ministrowi prześlą.

— Widzisz go jakici rząd mamy dobry, o wszystko dba, o wszystkich chce wiedzieć — nawet o tych susłach... (kol.).

Poganiacz stoni

Scena z filmu osnutego na tle znanej noweli Kiplinga: „Toomai, ulubieniec stoni”. W filmie tym rolę główną gra 12-letni chłopiec hinduski Sabu.

Kurhan ciałopalny z epoki wędrowki ludów

W gromadzie Dobrzań, powiatu lwowski dr. Pasterczak przeprowadził badania kurhanu ciałopalnego z epoki wędrowki ludów. Uczony znalazł w kurhanie wielkie ilości spalonych ciał. Możliwe jest więc że grobowiec zawierał ciała nie tylko zmar-

łych ale i ich żon. W grobowcu znaleziono również sprzączkę z żelaza i sprzączkę ze srebra, służące do zapinania pasów.

Kurhan ciałopalny z okresu wędrowki ludów należy w Małopolsce do rzadkości.

Stypendium im. J. Babińskiego dla pracowników naukowych

Komitet Kasy im. Mianowskiego przyzna w r. b. z funduszu wieczystego im. dra med. Józefa Babińskiego stypendium w wysokości 4.000 zł. pracownikowi naukowemu w dziedzinie neurologii, neuro-fizjologii lub nauk pokrewnych na studia w kraju lub zagranicą.

Przy wyborze kandydatów do stypendium Kuratorium funduszu będzie brało pod uwagę dotychczasowy dorobek naukowy kandydatów oraz stopień opanowania metod pracy i polskość kandydatów.

Stypendium może być przedłużone,

jeśli stypendysta wykaże się należytych postępami w badaniach, a stypendium stanowić dlań będzie podstawę materialną, umożliwiającą mu tworzyć pracę naukową w obranej dziedzinie.

Ubiegający się o stypendia winni naadstać do biura Kasy im. Mianowskiego (Warszawa, pałac Staszica, Nowy świat 72) do dnia 10 września 1937 podanie i dołączyć do niego curriculum vitae z dokładnym opisem dotychczasowych studiów oraz odbliski prac naukowych.

Racjonalną gospodarke odpadkową zorganizowały u siebie Niemcy

Już przed wojną istniały w Rzeszy organizacje, zajmujące się przetwarzaniem różnego rodzaju odpadków dla celów przemysłowych. Obecnie, w ramach planu samowystarczalności gospodarczej, kładzie się w Niemczech szczególny nacisk na walkę z marnotrawstwem i na celowe zużycie odpadków. Tam np. nikt nie wyrzuca nienadających się do jedzenia kielkujących kartofli. Kto nie może ich zużyć w własnym zakresie, oddaje je sąsiadom na karmie dla świń lub najczęściej właścicielom ogródków działkowych, którzy kartofle sadzą na swych działkach. Pisma berlińskie podają wypadek, gdzie z 3/4 centnara kartofli kielkujących, przeznaczonych do wyrzucenia na śmietnik, zebrano 5 centnarów do skonałych ziemniaków, zawierających duży procent krochmalu.

Pe mianowaniu Göringa dyktatorem gospodarczym Rzeszy, u-

kazało się surowe rozporządzenie, grożące karami grzywny i więzienia za wszelkie wykroczenia, utrudniające realizację 4-letniego planu gospodarczego, m. in. również za bezmyślne niszczenie odpadków. Wydział aprowizacji, z polecenia ministra Goeringa, zwrócił się do organizacji dobroczynnych partii narodowo - socjalistycznej w sprawie opracowania planu racjonalnego wykorzystania wszelkiego rodzaju odpadków kuchennych, przemysłowych i t. p.

Odpadki kuchenne po odpowiedniej sterylizacji i przetworzeniu zużyte mają być jako dodatkowa

pasza dla psów, zwierząt domowych, bydła, drobiu i t. p. Na peryferiach wielkich miast urzędzone mają być specjalne hodowle świń w oparciu o odpadki kuchenne, których ilość w wielkich miastach wynosi kilkadziesiąt ton dziennie. Jak obliczono, z odpadków 4-milionowego Berlina utrzymać można doskonale co najmniej 10.000 świń. W każdym domu ustawiony będzie specjalny zbiornik na odpadki z odpowiednimi przedziałami dla odpadków kuchennych, kości, szmat, papierów, i t. p. Zbiornik ten codziennie, lub co najmniej dwa razy w tygodniu będzie zabierany do specjalnej sortowni, skąd po odpowiednim oczyszczeniu poszczególne rodzaje odpadków pójdą do swego miejsca przeznaczenia. Jak obliczono, przemysł przetworczy odpadków da w całej Rzeszy zatrudnienie co najmniej półmilionu w rzeszy robotników.

Czas odnowić prenumeratę na LIPIEC

HEDDA WESTENBERGER

24)

DR. MED.

KARIN FISZER

POWIEŚĆ

Karin Fiszer po śmierci swego męża słynnego lotnika, który w rok po ślubie zginął w katastrofie lotniczej, wstąpiła na medycynę. Od chwili skończenia uniwersytetu, życie jej płynęło między gabinetem lekarskim przy ul. Nettelbeck, w Berlinie, szpitalem a domem, gdzie wychowuje Elzę Wendt, którą kiedyś przypadkowo spotkała na ulicy i zabrała do swego domu.

Prof. Hugo Winkler słynny medyk berliński wrócił po 8-tygodniowym pobycie we Włoszech i prosto z dworca przyjechał do Karin podzielić się wrażeniami. Na Capri spotkał młodą osobę Ninę Pasquali, która odznaczała się niezwykłą intuicją graniczącą z jasnowidzeniem. Ponieważ Nina wykazała także zdumiewającą orientację w zakresie zagadnień — naukowych — medycznych, zaciekawiony Hugo Winkler zaprasza ją do Berlina.

Gdy Karin i dr. Winkler zajęli się rozmową o Italii, Elza w tym czasie poszła do Sport Palatuz, gdzie zawarła przygodną znajomość z młodzieńcem nazwiskiem Hoffman. Do domu wróciła dopiero o 7-iej rano, opowiadając swej pani, że noc spędziła u przyjaciółki.

W czasie swych godzin przyjęć Karin dostaje bilecik od męża jej dnej ze swych pacjentek p. Ullrich, który wzywa ją do żony.

Biedny człowieku, rozumiem cię doskonale... nie na ciebie pierwszego patrzę, kiedy jak zropaniony zwierzę bronzisz się przed chorobą. Niestety już za późno... o wiele za późno... będziesz musiał ustąpić... poddać się... czy chcesz czy nie chcesz...

Przez jakiś czas trwa między nimi milczenie. Prędkie jego, zamaszyste kroki wywołują od czasu do czasu lekkie skrzyżnięcie posadki — to wszystko.

Karin stara się przetrwać zbyt naprężony nastrój.

— W domu będą prawdopodobnie rozsądniejsi od pana, będą pana pielęgnować, a nawet przypuszczam, że dla nerwowego ustroju pańskiej żony, to zajęcie się pana zdrowiem będzie wprost zbawiennym.

Twarz Ullricha coraz mocniej czerwienieje.

— Ale ja się nie pozwolę pielęgnować, ja bym tego nie wytrzymał! I jeżeli się dopuści do tego, żeby mnie uważano za chorego nie tylko w domu, ale i między znajomymi... to już lepiej od razu się powiesić! Jeżeli mojej żonie w tym raz ustąpię...

Przechodził w tej chwili koło fotelu Karin. Wiedzioną czysto macierzyńskim uczuciem, chwyciła go za rękę, zatrzymała, jak małe uparte dziecko, starając się go uspokoić. Dziwnie to na niego podziałało.

Stoi przerażony, zawstydzony. Czy tak już jest chory — myśli, że ta kobieta zwraca się do niego tylko jako troskliwy doktor... Brakuje tylko, żeby go zaczęła głaskać... Karin dawno już puściła jego rękę, z jakimś niejasnym, przykrym uczuciem.

— Niech pan siądzie już raz... mówi cicho.

Ullrich siada posłusznie i zaciska ręce, aż stawy trzeszczą.

— Ci w domu — przerywa nagle milczenie. — nic nie potrzebują o tym wiedzieć. Dlatego chciałem z panią samą pomówić. Pani musi mi pomóc... Jeżeli cokolwiek zmieniałym w sposobie mego życia, Sybilla zaraz zaczęłaby podejrzewać i wszędzie się rozpytywać, dlaczego to robię. Pani w takim razie jej powie, że pani ze mną rozmawiała, na skutek czego obiecałem pani, że ze względu na stan nęgrów Sybilla...

proszę się tak nie śmiać kąpaco... że zatym obiecałem pani uważać na siebie — a w końcu, że sam się spostrzegłem, że się starzeję i w sporcie z młodymi już nie mogę współzawodniczyć.

— Bardzo pięknie. Jak też wy mężczyźni umiecie zręcznie kłamać, gdy wam to jest potrzebne. A jeżeli ja się na to nie zgodzę? Jeżeli przeciwnie twarde będę wymagać żeby wszystko było zrobione, żeby pańska choroba...

— Moja choroba, co za choroba? Nie mam żadnej choroby! Troszkę powiększone ciśnienie krwi i nic więcej. I pani mi będzie pomagać, by to utrzymać w tajemnicy przed moją żoną. Pani musi mi w tym pomóc!

Długie milczenie. Karin unika prosiącego wzroku Ullricha.

Jaka ona urocza, przebiega przez myśl Ullricha, a ten zachwył działa na niego uspokajająco, wzburzenie mija, co widać po jego rękach zaciśniętych dotąd w kulaki, rozluźniających się powoli. Cicho i międko powtarza:

— Musi mi pani pomóc... proszę.

— Karin podnosi oczy i śmieje się już do prosiącego, a oczy te mówią wyraźnie: Tak bardzo chciałabym ci pomóc! Ale zaraz Dr. med. Karin Fiszer przypomina sobie swoje obowiązki i spokojnie odpowiada:

— Muszę to rozważyć, i dlatego muszę rozmówić się z pańskim lekarzem i z profesorem Winklerem. Musimy to wspólnie omówić, by zrobić to, co dla pana i dla pańskiej żony w danych okolicznościach będzie najwłaściwsze.

Ullrich niezadowolony z odpowiedzi, ciężko opiera się na fotelu, kąciki ust opuszczają się dół. Spotkał go zawód. Ta kobieta wydała mu się tak nadzwyczajnie przedsiębiorcza, a tymczasem siedzi jakaś niepewna, musi się rozpytać na lewo, na prawo... robi się taka „ważna”.

(D. c. n.).

Śród objawów gorącej sympatii całego społeczeństwa polskiego Król Karol powraca do Rumunii

SNIATYN, 1. 7. Przez całą drogę z Krakowa do granic Rzeczypospolitej królowi Karolowi II i Wielkiemu Księżu Michałowi towarzyszyły serdeczne manifestacje, będące wyrazem gorącej i szczerzej sympatii, jakie żywi społeczeństwo polskie dla dostojnego władcy Rumunii i zaprzyjaźnionego narodu rumuńskiego.

W Tarnowie, Rzeszowie, Przemysłu, Lwowie, Haliczu, Stanisławowie, Kołomyi i Sniatynie oraz na mniejszych stacjach wzdłuż całej trasy pociąg ustawili się przedstawiciele miejscowych władz, tłumy ludności i organizacje społeczne. Pociąg przejeżdżał przez stacje zwalniając biegu, przy dźwiękach hymnu rumuńskiego i owacząc na cześć króla Rumunii. We Lwowie, gdzie pociąg zatrzymał się w ciągu 15 minut, król wysiadł i rozmawiał dłuższą chwilę z przedstawicielami władz i miejscowego społeczeństwa.

Dworce wszędzie pięknie udekorowano emblematami rumuńskimi i polskimi oraz inicjałami królewskimi. Oczekujące tłumy powiewając chorągiewkami, witając żywiołowymi okrzykami przejeżdżający pociąg.

O godz. 21.22 pociąg przybywa na stację graniczną w Sniatynie. Orkiestra wojskowa gra rumuński hymn narodowy. Wzdłuż peronu wyciągnęły się, długim szeregiem organizacje społeczne. Kompania honorowa pułku huculskiego prezentuje broń. U drzwi wagonu królewskiego gromadzi się świta rumuńska i polska, żołnierze pułku huculskiego zaciągają wartość honorową. Z wagonu wysiada monarcha wraz z następcą tronu. J. K. Mośc odbiera raport od dowódcy kompanii honorowej i przechodzi przed frontem kompanii oddziałów wojskowych

Król Karol zaprasza Marsz. Rydza-Śmigłego do Bukaresztu

KRAKÓW, 1. 7. Król Karol II zegnając się dzisiaj z p. Marszałkiem Śmigłym-Rydzem na dworcu w Krakowie, nadmieniał, że spodziewa się wkrótce urzędu Pana Marszałka w Bukareszcie.

WYJAZD SZEFA SZTABU GŁÓWNEGO

W czwartek pociągiem popołudniowym wyjechał do Bukaresztu szef sztabu głównego gen. bryg. Wacław Stachewicz.

W podróży, która potrwa około tygodnia, towarzyszy szefowi sztabu głównego jego zastępca gen. bryg. Tadeusz Malinowski oraz kilku wyższych oficerów sztabu głównego.

Pierwszy wódz czerwonej armii Krylenko popadł w niełaskę

HELSINGFORS, 1. 7. Donoszą z Moskwy o wielkim wrażeńi jakiego wywołała tam wiadomość o wpadnięciu w niełaskę komisarza sprawiedliwości Krylenko, który w sposób niewłaściwy napisał komentarz o prawach obywateli wynikających z nowej konstytucji ZSSR. Niedawno Krylenko podkreślił w prasie moskiewskiej, że nowa konstytucja gwarantuje obywatelom sowieckim tajemnicę listów i rozmów telefonicznych.

Natomiast w kilka dni potem generalny prokurator Wyszyński oświadczył w jednej z gazet, że konstytucja daje prawo rządowi w każdym wypadku możliwość obejścia tego prawa dla dobra państwa.

W najbliższym czasie należy się spodziewać dymisji Krylenko

oraz organizacji społecznych. Tłumy wiwatują na cześć gości rumuńskich. J. K. Mośc zegnają się kolejno z członkami świty polskiej, która towarzyszyła mu przez czas jego pobytu w Polsce, ściska serdecznie dłoń inspektora armii gen. Fabrycego i pozostawiając członkom świty. Z kolei

zegnają się z członkami świty księżem Michałem.

Po pożegnaniu królewscy goście wchodzi do wagonu.

O godz. 21.37 przy dźwiękach hymnu rumuńskiego pociąg królewski zwolna rusza w kierunku stacji rumuńskiej granicznej Grichorie — Ghica - Voda.

Gwałtowny spadek franka Sytuacja walutowa Francji po nowych dekreтах

PARYŻ, 1. 7. Frank Bonnetta, który rozpoczął w dniu 1 b. m. swoje istnienie, szuka dopiero punktu równowagi w stosunku do złota, walut obcych i cen wewnętrznych.

W środę wieczorem, w prywatnych notowaniach pozagiełdowych z Londynu, Zurichu i Brukseli kurs franka kształtował się w okolicach 120 fr. za funt ang. i 24,80 fr. za dolara, podczas gdy przed deprecjacją 110,5 fr. za funt.

Wiadomość o spadku franka, a przede wszystkim brak danych co do granicy, na której zatrzyma się jego kurs faktyczny, względnie granicy, na której zamierza go utrzymać uzgodniona interwencja funduszy walutowych Anglii, U. S. A. i Francji — poważnie zdezorganizował transakcje handlowe. Wielkie firmy paryskie powstrzymywały się od sprzedaży, a np. linie okrętowe nie chciały nawet przyjmować franków. Ucieczka od waluty francuskiej dodatkowo wpłynęła na jej osłabienie, to też późniejsze kursy wykazują dalszy spadek. W południe funt notowany był w Paryżu już 128 fr., dolar zaś — 25,90 fr. W Londynie — wobec pierwszych notowań franka w wysokości 123,50 — notowano następnie 128—129, przy czym o godz. 14-ej podano kurs 128,75.

W tej chwili transakcje terminowe frankiem francuskim są jeszcze w dalszym ciągu zawieszane. Wznowienie ich oczekiwane jest z wielkim zainteresowaniem, pozwoli ono bowiem na uwidocznienie tendencji spekulacji międzynarodowej w stosunku do franka i na wyjaśnienie, czy zamierza ona nadal grać na zwykłą, czy też na zniżkę waluty francuskiej.

Program monetarny min. Bonnetta, zrealizowany do chwili obecnej, obejmuje następujące dekry: 1) dekret, zawierający prowizoryczny statut franka, różniący się od statutu, zawartego w zeszłorocznej ustawie monetarnej, przede wszystkim zmniejszeniem zarówno górnej jak i dolnej granicy wartości franka w złocie; 2) konwencję z Bankiem Fran-

cji, który udzielił rządowi dalszych 15 miliardów kredytu;

3) dekrety o otwarciu giełdy i zniesieniu moratorium na dłużni, opiewające w złotych i walutach obcych.

Od rana dn. 1 b. m. Ministerstwo Finansów pracuje nad przygotowaniem drugiej części programu finansowego min. Bonnetta t. j. nad podwyżką podatków i opłat. W tej chwili wiadome jest, że ceny biletów kolejowych będą podwyższone o 5 cent, na kilometry. W opracowaniu znajduje się projekt podwyżki taryf kolejowych przy przewozach towarowych.

Położenie gospodarcze Polski według danych B. G. K.

Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski.

Zwiększona płynność rynku pieniężnego

Położenie gospodarcze Polski w ostatnich tygodniach nacechowane było przede wszystkim silniejszym wzrostem płynności rynku pieniężnego, znajdującym swój wyraz w znacnym przybyciu wkładów do instytucji finansowych. Łączny stan wkładów zwiększył się w pierwszych miesiącach b. r. o przeszło ćwierć miliarda złotych. Ponieważ operacje kredytowe wzrosły w słabszym stopniu, banki w dalszym ciągu redukowały swoje zadłużenie w instytucji emisyjnej.

Zwiększona płynność rynku pieniędzy nie wpłynęła jednak jeszcze ożywiająco na rynek lokacyjny, gdyż obroty giełdowe papierami procentowymi i akcjami w maju zmalały, przy niejednoznacznej tendencji kursowej. Działalność kredytowa banków zwiększyła się tylko nieznacznie, a niektóre gałęzie życia gospodarczego wykazywały słabsze zapotrzebowanie środków obrotowych.

Produkcja przemysłowa bez zmian

Ogólny poziom produkcji przemysłowej nie wykazał bowiem w maju większych zmian w porównaniu z

Na drodze odwrotu komunę Spalone wsie i kościoły Powstańcy prą zwycięsko naprzód

BILBAO, 1. 7. Eskadra samolotowa należąca do armii gen. Davilla wykonała atak na pozycje baskijskie obrzucając je bombami. W ataku, który był jednym z najgwałtowniejszych od czasu zdobycia Bilbao, wzięło udział przeszło 20 bombowców trzymotorowych. Samoloty te zrzuciły niezliczo-

ną ilość pocisków na pozycje baskijskie znajdujące się pomiędzy Castro Urdiales — Valmaseda.

Zajęcie Somorostro przez wojska powstańcze wydaje się być kwestią najbliższych godzin.

Samoloty powstańcze, które dokonywały lotów nad liniami obronnymi baskijskimi twierdzą, że obrońcy ich uznając niemożliwość utrzymania Somorostro podłożyli ogień, od którego spaliły się kościoły i liczne domy.

BAYONNE, 1. 7. Agencja Havasa donosi z Bilbao, że postęp wojsk powstańczych w kierunku Santandra trwa, nie napotykając na poważniejszy opór ze strony wojsk rządowych, które jak się

zdaje, niezdolne są do przeprowadzenia jakiegokolwiek poważniejszej akcji. Pozycje powstańcze ciągną się od Valmaseda do przedmieść miejscowości Castro Urdiales, opuszczonej przez oddziały rządowe.

Zgon dziennikarza

POZNAŃ, 1. 7. Dziś w południe zmarł w Poznaniu ś. p. Adam Piotrowski, członek redakcji „Ore-downika“ w Poznaniu, b. poseł z ramienia chrześcijańskiej demokracji, zasłużony działacz na terenie szkół rzemieślniczych w czasach przedwojennych.

N. T. A. swoje minister swoje Prof. Cybichowski znów przeniesiony w stan nieczynny

Minister W. R. i O. P. decyzją swą ponownie przeniósł w stan nieczynny profesora U. J. P. prof. Cybichowskiego.

Orzeczenie ministra umotywowane jest tym, że wskutek reorganizacji profesor Cybichowski

utracił możliwość wykładania. Motywy te, jak również i orzeczenie jest sprzeczne ze znanym już postanowieniem Najwyższego Trybunału Administracyjnego, na mocy którego prof. Cybichowski, odzyskał pełne prawa.

Jak się dowiadujemy min. W. R. i O. P. oparł swą decyzję zwalnającą prof. Cybichowskiego, na opinii wydziału prawa, U. J. P., wyrażoną w formie uchwały. Inicjatorami uchwały byli: prof. Lutostański, z którym, jak wiadomo, prof. Cybichowski miał za-targ, i który doprowadził nawet do sprawy karnej, oraz prof. Wacław Makowski, który od roku prowadził na wydziale prawa wykłady prawa państwowego i międzynarodowego, które uprzednio prowadził prof. Cybichowski.

Na dożywotnie więzienie skazano zabójcę Pędra

CZĘSTOCHOWA, 1. 7. W wyniku całodziennej rozprawy Sąd Okręgowy skazał 36-letniego Joska Pędra, oskarżonego o to, że w dniu 19 czerwca br. w zamiarze pozbawienia życia strzelił do

26-letniego tragarza Stefana Barana, zadając mu śmiertelną ranę — na dożywotnie więzienie.

Obrona zapowiedziała apelację. SZCZEGÓŁY PATRZ STR. 1-SZA

Francja nie przyzna praw strony wojującej

PARYŻ, 1. 7. W związku z wiadomością o gotowości rządu angielskiego do przyznania gen. Franco praw strony wojującej, w kołach zbliżonych do Quai d'Orsay oświadcza, że francuskie ministerstwo spraw zagranicznych dotychczas nie otrzymało

żadnej oficjalnej wiadomości o tego rodzaju projekcie.

Rząd francuski ze swej strony sprzeciwił się takiemu uznaniu gen. Franco, gdyż taki krok byłby niezgodny z polityką nieinterwencji.

Samochód uderzył w drzewo Katastrofa pod Brodnicą

TORUŃ, 1. 7. W dniu wczorajszym w Grzygnie (pow. brodnicki) uległ katastrofie samochód osobowy, kierowany przez właściciela p. Bohdana Stypińskiego.

P. Stypiński wraz z żoną Ireną i szoferem powracał z Juraty do Warszawy. W Grzybnie przy wymijaniu rowerzysty samochód na-

gle zarzucił i uderzył w przydrożne drzewo. Wskutek katastrofy p. Stypiński doznał złamania podudzia, zgniecenia klatki piersiowej i okaleczenia twarzy, żona jego i szofer doznali lżejszych obrażeń. Umieszczono ich w szpitalu powiatowym w Brodnicy.

Strażnik jeziora Zastrzelił robotnika

GNIEZNO, 1. 7. Na sesji wyjazdowej w Mogilnie rozpatrywał Sąd Okręgowy w Gnieźnie sprawę byłego strażnika jeziora w otoczeniu Herberta Fiedlera pod Pakością.

Spotkawszy na drodze do jeziora r. ub. robotników Wojciechowskiego i Kurka strzelił do nich bez ostrzeżenia.

W kwadrans później Wojciechowski na skutek odniesionej rany zmarł. Kurka otrzymał lżejszą ranę. Nie troszcząc się o rannych Fiedler spokojnie się oddalił.

Sąd skazał Fiedlera za zabójstwo i usiłowanie zabójstwa na 8 lat więzienia kary łącznej.

Nocne rozmowy Litwinowa z ambasadorem japońskim

MOSKWA, 1. 7. W ciągu ubiegłej nocy został wezwany ambasador Japonii Szigemitsu do komisarjatu spraw zagranicznych, gdzie doręczono mu energiczny protest przeciwko ostrzeliwaniu przez japońskie siły zbrojne w dn. ub. m. kantonerek sowieckich w pobliżu wyspy Sennufa, położo-

nej na pograniczu między ZSRR Mandżukuo.

Równocześnie ambasador Szigemitsu złożył protest przeciwko przebywaniu w tej strefie okrętów sowieckich.

Ambasador Szigemitsu przebywał w komisarjacie dla spraw zagranicznych od północy do godziny 3-ej rano.

W sowieckich kołach politycznych panuje przekonanie, że jakkolwiek ostatnie zajście jest poważne, to nie wykracza ono jednak poza ramy zwyczajnych incydentów pogranicznych.

W SOKOŁOWIE PODLASKIM

zaprenumerować „ABC“ można u p. Reginy Kojro ul. Kilińskiego 5.

Ośławiony poseł Szeba jedzie na placówkę do Chin

PRAGA, 1. 7. „Południ List“ donosi: „Były poseł czechosłowacki do Rumunii Jan Szeba, którego książka, nagrodzona przez miasto Pragę, była przyczyną odwołania go z Bukaresztu, odjedzie w najbliższych dniach na nową placówkę. Nie do Południowej Ameryki, jak poprzednio twier-

dono, ale na Daleki Wschód, do Chin.

Na razie nie wiadomo bliżej, czy jego szef, który z taką gotowością napisał do książki Szeba przedmowę, zalecił mu, by zaniechał swej działalności literacko-historycznej“.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Nekrologia po 20 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. Duże liter w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy, — tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz. Tel. 72733.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC“ Sp. z ogr. odp.